

Fenntarthatósági jelentés az SDG-k tükrében – mobil távközlési szektor

Olti Máté
szénior tanácsadó
Fenntarthatóság és klímaváltozás üzletág
Deloitte Zrt.

2017. november 9.

Jogi keretrendszer I. – A Párizsi Megállapodás

Párizsi Megállapodás:

- **2015. december** – ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Részben Felelős 21. Konferenciája – elfogadás
- **2016 november** – hatályba lépés - az EU tagállamai közül **Magyarország elsőként fejezte be a Megállapodás belső ratifikációs eljárását.**
- **2017. november 6–17.:** COP23 – Bonn (elnök: Fidzsi-szigetek):
  - 2017 minden idők három **legmelegebb** évének egyike
  - Németország **újabb 100 millió EUR-t** ajánlott fel a legkevésbé fejlett államokat támogató alapba (Least Developed Countries Fund - LDCF)
  - Célok:
    - A Párizsi Megállapodás végrehajtásához szükséges konkrét lépések és szabálykönyv (**Paris Agreement „rule book”**) kidolgozása – elfogadása várhatóan 2018. COP24 – Katowice
    - **USA kilépése** után kialakult helyzet kezelése

COP23 | FIJI
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
BONN 2017

Jogi keretrendszer II. – Az ENSZ SDG-k

2012: Rio+20 ENSZ konferencia **2015:** Fenntartható fejlődési keretrendszer a Millenniumi Fejlesztési Célok (MDG-k) után 'Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development' címmel:

- **17 cél – 169 alcél**
- Minden ország és közvetetten minden vállalat számára feladatot ad a megvalósítás.

2018. július 9-18.: Agenda 2030 végrehajtásának átfogó nyomon követésért felelős Magas Szintű Politikai Fórum (HLPF) „A fenntartható és ellenálló társadalmakká történő átalakulás” címmel:

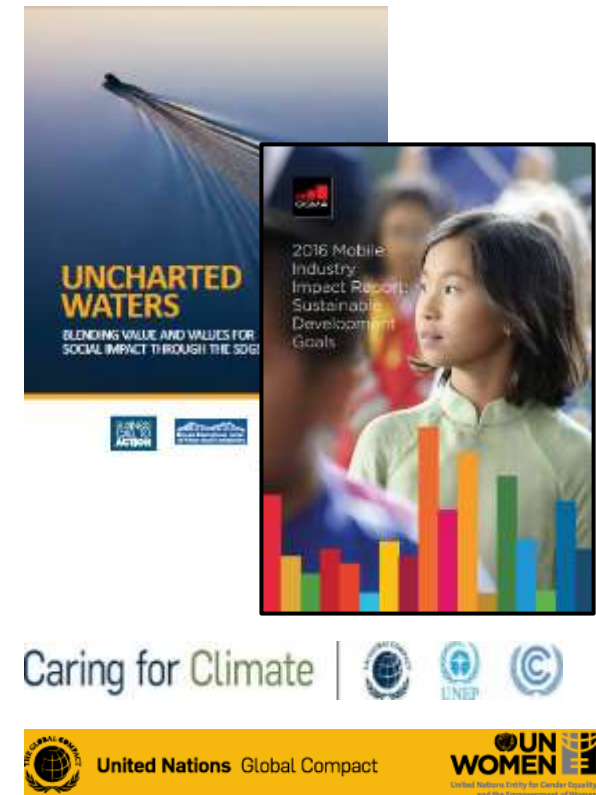
- SDG 6 (víz és szanitáció), SDG 7 (energia), SDG 11 (emberi települések), SDG 12 (fenntartható fogyasztási és termelési minták kialakítása) és SDG 15 (a szárazföldi ökoszisztémák védelme) vizsgálata
- **Magyarország Önkéntes Nemzeti Jelentést tesz**

A Deloitte az elmúlt 25 évben számos formában együttműködik az ENSZ-szel és régóta elkötelezett a globális fejlesztés iránt. Példák:

- A Deloitte aláírja az **ENSZ „Globális Megállapodásának”** és pro bono szolgáltatásokat nyújtunk több kezdeményezésére
- Az **ENSZ Alapítvánnyal** stratégiai partnerként dolgozunk együtt az innovációs kezdeményezések hatásának növelése és az SDG-k elérése érdekében
- A Deloitte USA az **ENSZ Fejlesztési Programjával (UNDP)** együttműködve készítette el az “Uncharted Waters: Blending Value and Values for Social Impact through the SDGs” dokumentumot **az üzleti szféra globális fejlesztésben játszott aktív szerepe fontosságáról**
- A Deloitte 2016-os ún. **Global Impact Report** dokumentumában az SDG-kkel összefüggően értékeli helyzetét és tekint a jövőbe.
- A Deloitte Egyesült Királyság a világszerte közel 800 mobilszolgáltatót tömörítő GSMA szervezettel együttműködve készítette el a **“2016 Mobile Industry Impact Report: Sustainable Development Goals”** dokumentumot a **telekommunikációs szektor ENSZ SDG-kre gyakorolt hatásáról.**

A mobil távközlési szektor helyzete fenntarthatósági szemmel

A mobil távközlés az elmúlt évtizedekben, kiemelten az elmúlt 20 évben luxus szolgáltatásból alapvető és fejlődést megalapozó lehetőséggé vált:

- Mintegy 4,7 milliárd ember (a világ lakosságának 2/3-a) vesz részt a mobil távközlési hálózatban.
- Közvetlenül 3 millió, közvetetten 15 millió embert foglalkoztat a szektor.
- A szektor bevétele 2015-ben meghaladta az 1 billió USD-t.

Erre alapozva a 2016-os Mobil Világkongresszuson (MWC) a Befogadás (*Inclusion*), Innováció (*Innovation*) és Hatás (*Influence*) jelszavaival meghirdették az új iparági célt: **„Összekapcsolni mindent és mindenkit a jobb jövő érdekében”**.

Emellett hatáselemzés is készült az SDG-vel való kapcsolódás részletes kiértékeléséről és szektorban alkalmazott üzleti gyakorlatok fenntarthatóságáról.

A mobil távközlési szektor és az egyes SDG-k összefüggésének értékelésére a Deloitte és a GSMA egy egyedülálló módszertant fejlesztett ki, ami egy háromtagú szorzatból áll össze:

- Az adott alcélok száma, amire hatással van a szektor (pl. ha egy adott SDG 8 alcéljából 7-et érint, akkor $7/8=0.875$)
- Az adott SDG érdekében végzett iparági mozdatórugók fontossága 10-es skálán mérve (például 6.4 esetén $6.4/10=0.64$)
- Az ágazat teljesítményének mértéke a potenciáljához képest országos szintű indikátorok alapján – például 2G, 3G vagy 4G hálózati lefedettség, M2M kapcsolatok, letöltési sebesség, iskolák internetellátottsági szintje, üzleti szféra internet jelenléte stb.

	SDG	TARGETS IMPACTED		IMPORTANCE		PERFORMANCE		SDG IMPACT SCORE	
MOST IMPACTED SDGS	SDG 9	INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE	7 of 8	x	6.6/10	x	52	=	30
	SDG 4	QUALITY EDUCATION	6 of 10	x	6.2/10	x	62	=	23
	SDG 1	NO POVERTY	4 of 7	x	6.5/10	x	62	=	23
	SDG 13	CLIMATE ACTION	3 of 5	x	6.4/10	x	39	=	15

Mobil távközlés és az SDG-k 2.

A szektort valamilyen mértékben mindegyik SDG érinti, ugyanakkor van 4 olyan SDG, amelyekkel az összekapcsolódása a **legszorosabbnak** tekinthető:

1. SDG 9 – Ipar, Innováció és Infrastruktúra: A mobil szektor jelentősen hozzájárul az **infrastruktúra bővítéséhez és fejlesztéséhez**, egymástól távoleső **közösségek összekapcsolásához**, ezzel ösztönzi a nagyobb fokú **gazdasági részvételt** és az IoT-vel összefüggő innovációt
2. SDG 4 - Az inkluzív, méltányos és minőségi oktatás biztosítása, valamint az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek elősegítése mindenki számára: A szektor azáltal segít, hogy hozzáférést biztosít **a digitális forrásokhoz és közvetlen oktatási platformokat** is kínál.
3. SDG 1 - A szegénység valamennyi formájának felszámolása mindenhol: Az ágazat a hang- és adatszolgáltatásokon keresztül ösztönzi gazdaságban való részvételt, valamint **megfizethető és gazdaságélénkítő** kapcsolatot biztosít. Külön kiemelendő a **mobil pénzáttalások** segítése, ami a leginkább rászorulóknak tömegeinek segít.
4. SDG 13 - Sürgős lépések megtétele a klímaváltozás és hatásainak leküzdésére: Az iparág a **vészhelyzeti kommunikációs rendszereken** keresztül kapcsolatot biztosít nem csupán az éghajlatváltozás okozta válságok, katasztrófák bekövetkezésekor, de azokat megelőzően, a **korai figyelmeztető rendszerek** által.

SDG értékelőlapok tanulságai I. – SDG 9 és SDG 4

Módszertani érték: **30**

A 9-es SDG **8 alcéljából 7** vonatkozásában szignifikáns hatást tud gyakorolni a szektor, amiben olyan mozgatórugók segítenek, mint **az infrastruktúra fejlesztése**, a telekommunikációs hálózatok fejlesztése, az **iparosítás támogatása**, az **energiahatékonyság javítása** vagy az **IoT megoldások fejlesztése és terjesztése**.

Földrajzi hatás és lehetőségek: gyakorlatilag a teljes fejlődő világban jelentős igény van a mobil infrastruktúra fejlesztésére. A várakozások szerint **Latin-Amerikában** érhető el a legnagyobb hatás, míg **Szubsahara-Afrikában** lehet a jövőben kiemelkedő lehetőség az IoT és M2M szolgáltatások fejlesztése által.

Érdekesség: A világ népességének **69%-a** juthat hozzá 3G hálózathoz.

Módszertani érték: **23**

A 4-es SDG **10 alcéljából 6** olyan van, aminek esetében jelentős a hatás, amit olyan eszközök segítenek, mint a **megfelelő csatlakoztathatósági infrastruktúra** biztosítása az iskolákban, **gyermek- és felnőttoktatásban hasznosítható specifikus mobiltartalmak** és felületek létrehozása, megfizethető kapcsolat kialakítása.

Földrajzi hatás és lehetőségek: földrajzi régióként más és más hatás észlelhető, de az olyan fejlett terület, mint Észak-Amerika, ahol a digitális oktatás magasabb szintű, a hatás is kisebb. A várakozások szerint a legnagyobb hatás **Ázsia és Csendes-Óceán régióban** érhető el az írás-olvasás készség alacsonyabb szintje miatt, míg **Szubsahara-Afrikában** lehet kiemelkedő lehetőség a digitális oktatás terjesztésében.

Érdekesség: A világ népességének **30%-a** használ szélessávú mobilszolgáltatást.

SDG értékelőlapok tanulságai II. – SDG 1 és SDG 13

Módszertani érték: **23**

Az 1-es SDG **7 alcéljából 4** vonatkozásában van szignifikáns hatás. Világbanki felmérés szerint **10%-os mobiltelefon penetrációjavulás 1.35% GDP-növekményt** eredményez a fejlődő világban. A távközlési szolgáltatások, pl. mobiltelefonokon alapuló szolgáltatási platformok biztosítása a **helyi üzletfejlesztést és versenyképességet** javítja, de az **átutalások ösztönzésével** a legszegényebbek életkörülményei is javulnak.

Földrajzi hatás és lehetőségek: földrajzi régióként más és más hatás észlelhető. Habár **Latin-Amerikában** várható a legnagyobb hatás, mivel jelentős hálózati lefedettséghez képest itt a legmagasabb a relatív szegénységben élők aránya, **Európa** is érintett lehet a regionális különbségek és az ipari szektorban foglalkoztatottak relatív magas száma miatt. A közép- és hosszú távú lehetőség ehhez képest **Szubsahara-Afrikában és Ázsiában** lehet.

Érdekesség: A fejlődő államok háztartásainak **60%-ában** nincs internet kapcsolat.

Módszertani érték: **15**

A 13-as SDG **5 alcéljából 3-ra** lehet jelentős hatást kimutatni. A növekvő földrajzi lefedettség, a **mobilszolgáltatások biztonságosabbá, megbízhatóbbá tétele** és **IoT/M2M alapú környezetvédelmi monitoring technológiák támogatása** lehet a kulcs ezek érdekében.

Földrajzi hatás és lehetőségek: földrajzi régióként más és más hatás észlelhető, de pontosan a fejlettségükből kifolyólag a meglévő infrastruktúra ellenállóképességének további javítása és M2M szolgáltatásokba történő befektetések ösztönzése jelentős hatást jelent rövidebb távon, **Szubsahara-Afrikában és a FÁK** térségében jelentősebb beruházások mellett nagyobb lehetőség nyílhat közép- és hosszú távon.

Érdekesség: 2015 végére mintegy **310 millió** Dolgok Internete (IoT)/ gépek közötti (M2M) kapcsolat volt, ami az előrejelzések szerint 2020-ra elérheti az **1 milliárdot** is.

Fenntartható üzleti gyakorlat: olyan **felelősségteljes értékrenden alapuló működés**, ami odafigyel egyebek mellett a környezetre, a foglalkoztatottakra, az ellátási láncra, emberi jogokra és korrupció elleni küzdelemre. Emellett valamennyi jelenlegi tevékenységnél a **jövőbeli következményeket** is mérlegelik.

A mobil szektorban mindez elsősorban átgondolt, a nemzetközi GRI módszertan alapján készített **fenntarthatósági jelentésekre és stratégiákra** alapuló tevékenységet jelent, amikben nem csupán hagyományos környezetvédelmi indikátorokat szerepeltetnek, de például a **munkavállalói tehetségképzésre, folyamatos innovációra** is hangsúly kerül.

Ezekre alapozva legfőbb vállalások:

- **Útiterv** létrehozása az SDG-k érdekében a mobil szektorban szükséges lépésekről
- Nagyobb hangsúly helyezése a **humanitárius segítségnyújtásra**, benne mobilpénz fejlesztése és a menekültek számára a mobiltelefonos kommunikáció biztosítása
- Az iparág széleskörű globális lefedettsége által **más iparágak ösztönzése**.

Továbbgyűrűző hatás – példa: Telekom Romania 2016-os fenntarthatósági jelentése I.

1. Alapadatok: mintegy 6 ezer munkavállaló, 205 GWh áramfogyasztás, 3.255 tonna hulladék, 984,7 millió EUR bevétel
2. SDG kapcsolódás:
  - **3 alapvető és egymással összefüggő emberi szükséglet** biztosítása – kommunikáció biztosítása, a valahova tartozás igényének kielégítése és egy tiszta, egészséges környezetben való élet garantálása.
  - **3 csoportja**:
    - a) Romániára gyakorolt hatás, pl.:
      - ❑ **SDG 11** - A városok és egyéb emberi települések befogadóvá, biztonságossá, ellenállóképessé és fenntarthatóvá tétele: **okosrendszerek fejlesztése és összekapcsolása** által a karbonlábnyom csökkentése
    - b) Fenntarthatósági jelentésen keresztül gyakorolt hatás, pl.:
      - ❑ **SDG 3** - Az egészséges élet biztosítása és a jóllét előmozdítása minden korosztály valamennyi tagjának: **egészségtudatosság növelése** elektronikus eszközökkel
    - c) Információs és kommunikációs technológiai (ICT) cégeként gyakorolt indirekt hatás, pl.:
      - ❑ **SDG 10** - Az országok közötti és az országokon belüli egyenlőtlenségek csökkentése: **az internet csökkentheti az egészségügyi, az oktatási és gazdasági egyenlőtlenségeket** és segíthetnek a leginkább rászorulóknak felemelkedésében.

Továbbgyűrűző hatás – példa: Telekom Romania 2016-os fenntarthatósági jelentése II.

3. Környezetvédelmi szempontrendszer:

- A stratégia három pillérre épül:
  - I. Energia és Klímaváltozás
  - II. Elektromágneses Földek
  - III. Körforgásos gazdaság**
- A körforgásos gazdaság érdekében a következő **tevékenységeket** irányozták elé:
  - I. Az ún. **3R elvének** (hulladékcsökkentés, újrahasználat és újrahasznosítás) alkalmazása
  - II. A vásárlók számára nyújtott eszközök (pl. telefonkészülékek) **élettartamának és használatának növelése**, az elhasználódott eszközök **újrahasznosításának megkönnyítése**
  - III. A vásárlók ösztönzése az újrahasznosításra, **tudatosságnövelés**
  - IV. Bevezettek egy **monitoring rendszert** az összes felhasznált anyagra, amivel figyelni és hatékonyabbá lehet tenni a fogyasztást, csökkenteni lehet a hulladékképződést, valamint növelni lehet az újrahasznosítást és újrahasználatot, kiemelt figyelemmel a veszélyesnek minősülő **elektromos és elektronikus hulladéokra**.

Köszönöm szépen a figyelmet!

Olti Máté

Szenior tanácsadó | Tanácsadás | Fenntarthatóság és klímaváltozás
Deloitte Zrt.

1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.

T: +36 (1) 428 6503 | M: +36 (20) 220 8035

molti@deloittece.com | www.deloitte.hu